

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

ходить на зміну потребує динамічного, інтегрованого підходу до життя. Їх бажання реалізувати свій потенціал не може обмежуватись однією точкою на карті. Отже, вимоги сучасної освіти – це підготовка професіоналів своєї справи, які б могли на високому рівні надавати медичну допомогу в Україні та бути визнаними у світі. Знаючий лікар гарна перевага, проте лікар, що кваліфіковано застосує знання на практиці – вища точка медичної освіти.

Література

1. Проблеми та перспективи вищої медичної освіти у реалізації Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я України / В. М. Мороз, Ю. Й. Гумінський,

Л. В. Фомина, Т. Л. Полєса // Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2025 рр. : тези доповідей навч.-метод. конф. (Вінниця, 25 берез. 2015 р.). – Вінниця, 2015. – С. 3–6.

2. Наказ МОЗ України та АМН України від 12.09.2008 р. No 522/51 “Про затвердження Концепції розвитку вищої медичної освіти в Україні”. – Режим доступу : <http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=12141>

3. K.Z. Khan, S. Ramachandran, K. Gaunt, P. Pushkar The Objective Structured Clinical Examination (OSCE): AMEE Guide No. 81. Part I-II. //Medical teacher. – 2013. – Vol. 35.– P. e1447–e1463.

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Малюгіна О. О., Смойловська Г. П., Єренко О. К., Хортецька Т. В.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Підготовка висококваліфікованого фахівця провізора, що володіє широким спектром теоретичних та практичних професійних знань, вмінь та навичок є основним завданням вищої фармацевтичної освіти [1]. Для сучасного світу характерна висока інформаційна насиченість, у тому числі у процесі здобуття вищої освіти. Тому особливій увазі слід приділити представленню матеріалу, що надається у межах навчального курсу.

Відомо, що одним з найбільш потенційно корисних і потужних засобів навчання є візуальна комунікація. Зором людина сприймає близько 83% отриманої інформації та від 30 до 40% осіб краще сприймають саме візуальні данні [2]. У сучасній практиці використовується велика кількість традиційних (діаграми, графіки, схеми, таблиці тощо) та інноваційних (інтелект-карти, інфографіка, презентація, скрайбінг тощо) засобів візуалізації [3]. Застосування методів візуалізації у навчальному процесі спирається на абстрактне та образне мислення та активує різні форми розумової діяльності, що підвищує ефективність навчання [4].

Основна частина. Засоби візуалізації знайшли широке застосування під час викладання фахових дисциплін на кафедрі фармакогнозії, фармхімії і технології ліків факультету післядипломної освіти Запорізького державного медичного університету. Розроблені фахівцями кафедри засоби візуалізації представлені у вигляді презентацій, інтелект-карт, діаграм, графіків та схем з теоретичних та практичних аспектів дисциплін, що вивчаються.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу при проведенні практичних та семінарських занять, а також у складі on-line курсів для самостійної роботи провізорів-інтернів за фахом «Загальна фармація» застосовуються таблиці. Відмічено, що матеріал, під час розгляду якого застосовувались засоби візуалізації, засвоюється більш повно. Текст, ілюстрований схемами або інтелект-картами, сприймається провізорами-інтернами як менш склад-

ний та дозволяє довше утримувати увагу. Таблиці, схеми, діаграми, графіки та інтелект-карти дозволяють у зручній, привабливій та легкій для сприйняття формі наочно продемонструвати важливі теоретичні аспекти, їх взаємовідношення та причинно-наслідкові зв'язки. Тому викладачами кафедри збільшено спектр навчальних завдань для провізорів-інтернів, що базуються на створенні інноваційних засобів візуалізації.

Висновки. Застосування засобів візуалізації під час викладання фахових дисциплін для провізорів-інтернів спеціальності «Загальна фармація» суттєво підвищує ступень опанування навчального теоретичного та практичного матеріалу та надає нові можливості для засвоєння та закріплення необхідної компетенції та професійних навичок.

Література

1. Introduction Of Distance Learning In The Post-Graduate Pharmaceutical Education: Possibilities, Problems, Advantages / O. F. Piminov, L. I. Shulga, S. I. Trutaiev, K. O. Burian // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2016. – № 1 (45). – С. 32-37.

2. Позднякова Т. Є. Візуалізація та структурування інформації за допомогою ментальних карт на уроках біології: [науково-методичний посібник] / Т. Є. Позднякова. – Рівне: РОШПО, 2018. – 50 с.

3. Щербатюк В. С. Візуалізація як один із чинників активізації творчої діяльності студентів-філологів під час аналізу ліричних творів / В. С. Щербатюк // Молодий вчений. – 2017. – № 9.2 (49.2). – С. 96-99.

4. Клоченок Д. К. Візуалізація навчального процесу за допомогою інтерактивних опорних схем, таблиць у роботі вчителя технологій / Д. К. Клоченок, І. В. Горбенко // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – 2013. – Вип. 36. – С. 29-34.

<i>Коломійченко Ю.А., Вороньжєв І.О., Чурилін Р.Ю., Лисенко Н.С., Чуб О.В.</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ НА ЦИКЛІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «РЕНТГЕНОЛОГІЯ» З ВИКОРИСТАННЯМ 3D ВІЗУАЛІЗАЦІЙНОГО СТОЛУ SECTRA	259
<i>Котвицька А.А., Федосов А.І., Галій Л.В.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ	260
<i>Кошова С. П., Шевченко Я. О.</i> ПРОБЛЕМИ ПЕРЦЕПЦІЇ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПРИ БЕЗПЕРЕРВНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ.....	261
<i>Кривенко О.І., Стацак А.Ю., Хіжняк В.В.</i> СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ЩОДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СУДОВО-МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ	262
<i>Круть Ю.Я., Слюсюк В.Г., Слінько О.М., Павлюченко М.І., Пучков В.А.</i> БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА ЯК ШЛЯХ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	263
<i>Лехан В.М., Крячкова Л.В., Борвінко Е.В., Максименко О.П.</i> ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД В НАВЧАННІ ОРГАНІЗАТОРІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ	263
<i>Лопіна Н.А., Журавльова Л.В.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ	264
<i>Лотоцька О. В., Сопель О. М., Пашко К. О.</i> ЗНАЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ ДЛЯ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	266
<i>Луньова Г. Г., Танасійчук І. С., Олійник О. А., Завадецька О. П., Сергієнко Л. І., Кривенко Є. О.</i> ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ НА БАЗАХ СТАЖУВАННЯ.	266
<i>Макоїда І.Я., Островський М.М., Баблюк Л.А., Молодовець О.Б., Заячук В.М.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНОГО ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА.....	267
<i>Малюгіна О. О., Смойловська Г. П., Єренко О. К., Хортецька Т. В.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	268
<i>Михайлов Б. В., Романова І.В., Криворотько Я.В., Сарвір І.М., Кудінова О.І., Селюкова Т.В., Вязьмітінова С.О.</i> ІННОВАЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ ПРОГРАМУ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	269
<i>Морозова О.Г., Ярошевський О.А., Липинська Я.В., Здибський В.І., Черненко А.Г., Логвіненко Г.В.</i> МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ЛІКАРІВ- РЕФЛЕКСОТЕРАПЕВТІВ.....	270
<i>Науменко Л.Ю., Борисова І.С., Березовський В.М., Зуб Т.О.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ В КЛІНІЧНУ ПРАКТИКУ: МІСЦЕ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ЕТАПУ ОСВІТИ.....	271
<i>Ніженковська І.В., Виноградова К.Г., Глушаченко О.О., Манченко О.В., Головченко О.І.</i> АКТУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ З КУРСУ «ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ»	271
<i>Пархоменко К. Ю., Дроздова А. Г.</i> НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В ІНТЕРНАТУРІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ХІРУРГІЯ» НА ЗАСАДАХ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ	273
<i>Попова І.Б., Васильєва К.В., Безега О.В., Гладков О.І.</i> СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПІСЛЯДИПЛОМНУ ОСВІТУ ЛІКАРІВ – ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІВ	273
<i>Павленко О. В., Волосовець Т. М., Дорошенко О. М., Дорошенко М. В., Бакиштова Н. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ НА ЦИКЛАХ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ	275
<i>Рождественська А.О., Молодан В.І., Голенко Т.М., Більченко А.О., Лапшина К.А.</i> ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ВИХОВНОЇ РОБОТИ	278
<i>Роцин Ю.В., Антонян І.М., Юдін О.І., Мегера В.В.</i> УМОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТА КУРСАНТІВ ЗА ПРЕДМЕТОМ "УРОЛОГІЯ"	279
<i>Саволюк С.І., Лисенко В.М., Крестянов М.Ю., Шуляренко О.В.</i> ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТРЕНДІВ РОЗВИТКУ ХІРУРГІЇ НА МЕТОДИ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ "ХІРУРГІЯ"	280